

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาล
ตำบลโโคกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาขอนำเสนอสรุป อภิปรายผล และ^๔
ข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้คือ

1. วัตถุประสงค์การศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. สรุปผลการศึกษา
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาล
ตำบลโโคกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาล
ตำบลโโคกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา
สถานภาพ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ
พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโโคกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา แบ่งออกได้ตามลำดับดังนี้คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แยกได้ดังนี้

- 1.1 ประชากร ได้แก่ พนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลโโคกศรี อำเภออย่างตลาด
จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 71 คน ประกอบด้วย พนักงานเทศบาล พนักงานจ้างตามภารกิจ
พนักงานจ้างทั่วไป และลูกจ้างประจำ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลโโคกครี อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 61 คน ประกอบด้วย พนักงานเทศบาล พนักงานจ้าง
ตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป และลูกจ้างประจำ โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก
ประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรของยามานาเเน่

2. ข้อมูลด้านพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบลโโคกครี อำเภอยางตลาด จังหวัด
กาฬสินธุ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบ
สอบถามออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบ
สอบถาม ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบล
โโคกครี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตอนที่ 3 ระดับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก/
แรงกระตุ้นและแรงค้าจุนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของพนักงานและลูกจ้าง
เทศบาลตำบลโโคกครี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สติติที่
ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation) t - test , F – test (One – Way ANOVA) และ Pearson Product Moment
Correlation

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาระดับชั้น มีผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ส่วนดังนี้คือ

1. ผลการศึกษา ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลโโคกครี อำเภอ
ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 31 – 40 ปี มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท
จบการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป มีสถานภาพ สมรส (รวมทั้งหย่าร้างหรือแยกกันอยู่) และมี
ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่เกิน 4 ปี ตามลำดับ

2. ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบล โโคกครี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีอัตรา_REPLY เป็นรายข้อ
พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด

สามอันดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถและความต้องการ ข้อ 2 ปรินิषณงานที่ได้รับมอบหมาย มีความเหมาะสมกับตำแหน่งที่รับผิดชอบ และ ข้อ 8 มีอิสระในการตัดสินใจเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานมีความชัดเจน และสองลำดับท้ายสุด ได้แก่ ข้อ 14 การจัดสวัสดิการด้านต่างๆ ให้พนักงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น ค่ารักษาพยาบาล ก่าเช่าบ้าน ข้อ 15 การจัดค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานนอกเหนือเวลาราชการ เช่น เงินค่าล่วงเวลา เงินเบี้ยเดินทาง เงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

3. ระดับแรงกระตุ้นและระดับแรงค้าจูนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานและสูญเสียจ้างเหมาลดลงครึ่ง สำหรับภาพสินธุ์ ปรากฏดังนี้

3.1 ระดับแรงกระตุ้นกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและ สูญเสียจ้างเหมาลดลงครึ่ง สำหรับภาพสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้าน การได้รับการยอมรับนับถือ และด้านความรับผิดชอบ ส่วนด้านความก้าวหน้า มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1.1 ด้านความสำเร็จในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 งานที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ได้รับความสำเร็จ ข้อ 3 ปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จตามแผนงานและเป้าหมายที่วางไว้ และ ข้อ 2 แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่ เกิดจากการปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง

3.1.2 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ได้รับเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จากหน่วยงานใน พื้นที่ ข้อ 3 ได้รับการเคารพและนับถือจากบุคคลโดยทั่วไป และจากผู้ร่วมงานในหน่วยงาน และ ข้อ 1 ได้รับการยกย่อง ชมเชย ผลการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา

3.1.3 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็น รายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 งานที่ได้รับผิดชอบให้ปฏิบัติตรงกับความรู้ ความสามารถของ ท่าน ข้อ 2 งานที่มีการวางแผนในการดำเนินงานได้ชัดเจน และ ข้อ 3 งานที่ปฏิบัติเป็นงานท้า ทายความรู้ ความสามารถ และต้องใช้เทคนิคความชำนาญพิเศษในการปฏิบัติงานสูง

3.1.4 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ ข้อ 1 ได้รับผิดชอบงานเป็นกรณีพิเศษจากผู้บังคับบัญชา และ ข้อ 3 มีอำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

3.1.5 ด้านความก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ตำแหน่งงานในปัจจุบันทำให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ ข้อ 3 ตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็นตำแหน่งที่มีโอกาสได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น และ ข้อ 1 ตำแหน่งงานปัจจุบันทำให้ได้รับพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ

3.2 ระดับแรงค้าจุน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างทุกบาลตำแหนล โภคศรี จำนวนหกเดือน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากจำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านวิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหารด้านความมั่นคงในงาน ด้านความมั่นคงในงาน ส่วนที่เหลือมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเงินเดือน ด้านประโยชน์เกื้อกูล ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.2.1 ด้านเงินเดือน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 เงินเดือนของท่านมีความเหมาะสมสมกับปริมาณงานที่ได้รับผิดชอบ ข้อ 3 เงินเดือนของท่านพอเพียงกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และ ข้อ 1 เงินเดือนของท่านมี ความเหมาะสมสมกับตำแหน่งงานของท่าน

3.2.2 ด้าน โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ได้รับการศึกษา อบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ข้อ 1 หน่วยงานจัดให้ ผู้มีความรู้

ความชำนาญเฉพาะด้าน มาให้คำแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานใหม่ๆ เสมอ และข้อ 3 มีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นประจำ

3.2.3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 เพื่อนร่วมงานให้การช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ปรึกษากับกิจกรรมการปฏิบัติงานเมื่อท่านเกิดปัญหา ข้อ 3 บุคคลในหน่วยงานมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เช่น มีความรักใคร่ สามัคคี ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ และ ข้อ 1 ผู้บังคับบัญชาสามารถให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงานกับท่านได้

3.2.4 ด้านนโยบายและการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการบริหารงานมีความชัดเจน ข้อ 2 ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับของหน่วยงานมีความชัดเจนและเหมาะสมในการถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และ ข้อ 3 หน่วยงานมีระบบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม

3.2.5 ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 3 มีการจัดสัดส่วนเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ข้อ 2 อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในสำนักงานมีความครบถ้วน และ ข้อ 1 สถานที่ทำงานของท่าน สะอาด ไม่มีกลิ่น

3.2.6 ด้านความมั่นคงในงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 การปฏิบัติงานของท่านมีความมั่นคง ข้อ 1 การยกย้ายมีกำหนดเวลาที่แน่นอน (จะไม่ถูกยกย้ายจนกว่าจะมีความประสงค์) และ ข้อ 3 มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตามคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับ

3.2.7 ด้านวิธีการปักกรองของผู้บังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 3 การอนุมายการกิจหน้าที่ทำได้เหมาะสมและตรงกับความรู้ความสามารถของท่าน ข้อ 2 การปักกรองบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานมีความยุติธรรม และ ข้อ 1 มีการแบ่งสายการบังคับบัญชาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

3.2.8 ด้านประโภชน์เกื้อญู โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 หน่วยงานจัดสวัสดิการเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิงหรือรถยนต์สนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วน ข้อ 1 หน่วยงานจัดสวัสดิการด้านค่าเชื้อเน้น หรือที่พักอาศัยและค่ารักษาพยาบาลอย่างครบถ้วน และ ข้อ 3 หน่วยงานจัดสวัสดิการเงินตอบแทน ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาอย่างครบถ้วน

4. การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาล ตำบลโคงศรี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ปรากฏดังนี้

4.1 ผลการเปรียบเทียบเพศกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโคงศรี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.2 ผลการเปรียบเทียบรายได้กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโคงศรี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคงศรี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและ เป็นรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.4 ผลการเปรียบเทียบสถานภาพกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคงศรี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและ เป็นรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.5 ผลการเปรียบเทียบอายุกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโคงศรี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็น รายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

4.6 ผลการเปรียบเทียบระยะเวลาการปฏิบัติงาน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคงศรี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก (กระตุ้น) และปัจจัยภายนอก (ค้าขาย) กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภ哥ศรี อำเภอทางตอน จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก (กระตุ้น) กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภ哥ศรี อำเภอทางตอน จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยภายนอก (กระตุ้น) มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภ哥ศรี อำเภอทางตอน จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้า

5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก (ค้าขาย) กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภ哥ศรี อำเภอทางตอน จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยภายนอก (ค้าขาย) มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภ哥ศรี อำเภอทางตอน จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านเงินเดือน ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านนโยบาย และการบริหาร ด้านสภาพการทำงาน ด้านความมั่นคงในงาน ด้านวิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา และด้านประโยชน์เกื้อหนุน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาระเบื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภ哥ศรี อำเภอทางตอน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าสนใจ ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากผลการศึกษา ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภ哥ศรี อำเภอทางตอน จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาปรากฏชี้ให้เห็นว่าเป็นเพียงเท่านั้น

ตำบลโภกศรี ปัจจุบันได้มีนโยบายในการปรับปรุงสภาพการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของหนังงานและลูกจ้าง ให้พนักงานทุกกลุ่ม มีความพึงพอใจ มีความสุขในการปฏิบัติงาน เช่น ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานให้มีความเหมาะสม มีอากาศถ่ายเทสะดวก ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชา ได้ให้ความเสมอภาคและเป็นธรรมในการพิจารณาความดีความชอบแก่ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ผู้บังคับบัญชา ตลอดทั้งเพื่อนร่วมงาน ได้ให้คำแนะนำและให้กำปรึกษา เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน ผู้บริหาร ได้มีการออกคำสั่ง กฎหมาย ระเบียบ แบบแผนและแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และหนังงานทุกคนมีอิสระในความคิด มีอิสระในการตัดสินใจ เมื่อได้รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน จากหนังงานและลูกจ้าง เทcnical ตำบลโภกศรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาในประเด็นนี้สอดคล้อง แนวคิดเกี่ยวกับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ อรุณ รักธรรม (2517 : 270) กล่าวว่า การที่ผู้ปฏิบัติงานจะเกิดความพึงพอใจในการทำงานมากหรือน้อยนั้น จะขึ้นอยู่กับสิ่งจูงใจในการทำงานที่อยู่ในหน่วยงานนั้น ฉะนั้นแนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานให้แสดงความรู้ ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จึงมีบทบาทสำคัญ อย่างยิ่งในการบริหารงาน การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ถือเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง ของผู้บริหารที่จะต้องหัวทิศการดำเนินต่าง ๆ เพื่อการประสานกิจไขของผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหนังงาน และลูกจ้างเทcnical ตำบลโภกศรี สำาเร็จอย่างตลาด จึงหวังก้าวสู่สิ่นธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า เทcnical ตำบลโภกศรี ได้ดำเนินนโยบายในการบริหารงาน เกี่ยวกับพนักงาน และลูกจ้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ออกใจใส่ดูแล เช่น จัดสวัสดิการ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เป็นอย่างดี เพื่อให้หนังงานและลูกจ้าง เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อการบริการประชาชนในท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชาฤทธิ์ ชัยพิสุทธิ์สกุล (2546 : 72 - 73) ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการศึกษา ระดับแรงกระตุ้นกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ 1) เทศบาลตำบลโภคศรี ปัจจุบันได้มีนโยบายในการปรับปรุง ปัจจัยภายใน (กระตุ้น) กับ ความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง เพื่อให้พนักงานและลูกจ้างของ เทศบาลตำบลโภคศรี ได้รับความพึงพอใจจากการปฏิบัติงานในเทศบาล ตลอดทั้งได้ปรับปรุง คุณภาพชีวิตของพนักงานและลูกจ้าง ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น ด้านความสำเร็จในการทำงาน พบว่า เทศบาล ได้เปิดโอกาสให้พนักงานและลูกจ้าง ได้แก่ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดจาก การปฏิบัติงานด้วยตนเอง ด้านการ ได้รับการยอมรับนับถือ พบว่า เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ พนักงานและลูกจ้าง ก็ได้รับการยกย่อง ชมเชย ผลการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา ด้าน ลักษณะงานที่ปฏิบัติ พบว่า พนักงานและลูกจ้าง ก็ได้ปฏิบัติตรงกับความรู้ ความสามารถตนเอง ด้านความรับผิดชอบ พบว่า เทศบาล ได้เปิดโอกาสให้พนักงาน มีอำนาจในการตัดสินใจอย่าง อิสระในงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความก้าวหน้า พบว่า ตำแหน่งงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ก็มี โอกาสก้าวหน้าในอาชีพ เป็นต้น 2) เทศบาลตำบลโภคศรี ได้ส่งเสริม พัฒนาบุคลากรทุก ระดับ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ หรือพนักงานจ้าง เช่น จัดโครงการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรเป็น ประจำทุกปี เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่าย ได้พัฒนาศักยภาพของตน รวมทั้ง ได้จัดสวัสดิการ ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ (เงิน โบนัส) ให้อย่างใกล้เคียงกัน 3) พนักงานและลูกจ้างของ เทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ภายในเทศบาล เนื่องจาก ได้รับการคุ้มครองไว้ ไม่ได้รับการกดดัน ไม่ได้รับการตัดสินใจโดยคนเดียว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ ปัจจัยภายใน (กระตุ้น) มี ความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาในประเด็นนี้ สอดคล้อง กับแนวคิด ทฤษฎีแรงจูงใจของ เฮิร์ชเมิร์ก ได้กล่าวถึง ปัจจัยภายใน (กระตุ้น) ที่มี ความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติ แบ่งออก 5 ปัจจัย ได้แก่ การยอมรับนับถือ ลักษณะของงาน ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้า และผลสำเร็จในการทำงาน ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ระดับแรง กระตุ้นกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า เทศบาลตำบล โภคศรี ได้ดำเนินนโยบายการบริหารงาน ในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานและลูกจ้างเป็นอย่างดี เช่น จัดฝึกอบรมให้ความรู้ ประสิทธิภาพ โดยได้อาไว้ใส่คุณภาพพนักงานและลูกจ้างเป็นอย่างดี เช่น จัดฝึกอบรมให้ความรู้

แก่พนักงานเป็นประจำทุกปี จัดให้มีในประกาศเชิญเกียรติคุณ สำหรับพนักงานที่อุทิศเวลาในการทำงานให้แก่เทศบาล เพื่อให้พนักงานและลูกจ้าง เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อการให้บริการประชาชนในท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ กาญจนานา พิมพ์บุตร (2547 : 75) ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลยางสีสุราษฎร์ฯ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลยางสีสุราษฎร์ฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านความสำเร็จในการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 งานที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่ได้รับความสำเร็จ ข้อ 3 ปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จตามแผนงานและเป้าหมายที่วางไว้ และ ข้อ 2 แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดจาก การปฏิบัติงานได้ด้วยตนเอง สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้รับการยอมรับ ความสำเร็จในการทำงานจากหน่วยงาน เช่น เทศบาล ได้เปิดโอกาสให้พนักงานและลูกจ้าง ได้ใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน เช่น เมื่อก็ได้ปัญหาและอุปสรรคจาก การปฏิบัติงาน ก็ได้ปล่อยให้แก้ปัญหาเอง ทำให้พนักงานและลูกจ้าง ได้เรียนรู้วิธีการแก้ไข ปัญหา ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจาก พนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

2.2 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ได้รับเชิญให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ จากหน่วยงานในพื้นที่ ข้อ 3 ได้รับการควรพะและนับถือจากบุคคลโดยทั่วไป และจากผู้ร่วมงานในหน่วยงาน และ ข้อ 1 ได้รับการยกย่อง ชมเชย ผลการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชา สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้รับการยอมรับนับถือในหน่วยงาน เช่น เมื่อปฏิบัติงานสำเร็จ ก็ได้รับคำ ชมเชย เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

2.3 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 งานที่ได้รับผิดชอบให้ปฏิบัติตรงกับความรู้ ความสามารถของท่าน ข้อ 2 งานที่มีการวางแผนในการดำเนินงานได้ชัดเจน และ ข้อ 3 งานที่ปฏิบัติเป็นงานท้าทาย

ความรู้ ความสามารถ และต้องใช้เทคนิคความชำนาญพิเศษในการปฏิบัติงานสูง สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้รับการยอมรับในลักษณะงานที่ปฏิบัติจากหน่วยงาน เช่น เทศบาล ได้ยอมรับในความรู้ ความสามารถในลักษณะงานที่ทำ เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

2.4 ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทาง ต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ ข้อ 1 ได้รับผิดชอบงานเป็นกรณีพิเศษจากผู้บังคับบัญชา และ ข้อ 3 มีอำนาจในการตัดสินใจอย่างอิสระ ในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้รับการยอมรับ ในความรับผิดชอบจากหน่วยงาน เช่น เทศบาล ได้ให้อำนาจในการตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ จากการที่ได้รับมอบหมาย เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

2.5 ด้านความก้าวหน้า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 ตำแหน่งงานในปัจจุบันทำให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ ข้อ 3 ตำแหน่งงานในปัจจุบันเป็นตำแหน่งที่มีโอกาสได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น และ ข้อ 1 ตำแหน่งงานปัจจุบันทำให้ได้รับพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ สาเหตุอาจเนื่องจากพนักงานและลูกจ้าง ได้รับในความก้าวหน้าจากหน่วยงาน เช่น ตำแหน่งงานในปัจจุบัน ทำให้เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3. จากผลการศึกษา ระดับแรงค้าจุนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโโคกครี อําเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ 1) เทศบาลตำบลโโคกครี ปัจจุบันได้มีนโยบายในการปรับปรุง ปัจจัยภายนอก (ค้าจุน) กับ ความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง เพื่อให้พนักงานและลูกจ้างของ เทศบาลตำบลโโคกครี ได้รับความพึงพอใจจากการปฏิบัติงานในเทศบาล ตลอดทั้ง ได้ปรับปรุง คุณภาพชีวิตของพนักงานและลูกจ้าง ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี เช่น ด้านเงินเดือน พบว่า เงินเดือนที่ พนักงานได้รับนั้น ก็มีความเหมาะสมกับภาระงานที่ได้รับผิดชอบ ด้านโอกาสที่จะได้รับ ความก้าวหน้าในอนาคต พนักงานและลูกจ้าง เทศบาลได้มีการจัดฝึกอบรม ให้ความรู้เพิ่มเติมแก่พนักงาน

และลูกจ้างเป็นประจำทุกปี ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน พบว่า เมื่อเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ที่ได้รับการช่วยเหลือ แนะนำ จากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้วยดี ด้านนโยบายและการบริหาร พบว่า เทศบาล ได้มีการเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน เพื่อให้พนักงานทุกคนปฏิบัติอย่างชัดเจน ด้านสภาพการทำงาน พบว่า ได้มีการจัดสัดส่วนในสำนักงาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ด้านความมั่นคงในงาน พบว่า พนักงานมีความปล่อยอดภัยในการปฏิบัติงานตามคำสั่งหรือระเบียบ ข้อบังคับ ด้านวิธีการปักกรองของผู้บังคับบัญชา พบว่า การปักกรอง บังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน มีความยุติธรรมต่อพนักงานทุกคน และด้านประโภชน์เกื้อญูด พบว่า หน่วยงาน ได้จัดสวัสดิการ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อออกซุ่นชน เป็นต้น 2) เทศบาลดำเนินโครงการ ได้ส่งเสริม พัฒนาบุคลากรทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ หรือพนักงานจ้าง เช่น จัดหาผู้มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน มาให้คำแนะนำทางเทคนิค การปฏิบัติงานใหม่ๆ ให้แก่พนักงานอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดสวัสดิการ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ให้แก่ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน 3) พนักงานและลูกจ้างของเทศบาลดำเนินโครงการ จำกัดเวลา จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานภายใต้เทศบาล เนื่องจากได้รับ การดูแลเอาใจใส่ และมีการยอมรับความรู้ความสามารถของพนักงานทุกคนเป็นอย่างดี จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ ปัจจัยภายนอก (ค้าขาย) กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลดำเนินโครงการ จำกัดเวลา จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการศึกษาในประเด็นนี้ สอดคล้อง กับแนวคิด ทฤษฎีแรงจูงใจ ของ เฮอร์เซเบิร์ก ได้แก่ ลาเวลลิง ปัจจัยภายนอก (ค้าขาย) ที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงาน แบ่งออก 8 ปัจจัย ได้แก่ เงินเดือน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน การปักกรองบังคับบัญชา นโยบายและการบริหารองค์กร สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความมั่นคงในงาน ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา สถานะของอาชีพ ความเป็นอยู่ส่วนตัว และโอกาส ความจริงก้าวหน้า เป็นต้น ซึ่งจากการศึกษา พบว่า ระดับแรงดึงดูดกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลดำเนินโครงการ จำกัดเวลา จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า เทศบาลดำเนินโครงการได้ดำเนินนโยบายการบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวกับพนักงานและลูกจ้าง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้อาจໄส่คุณภาพนักงาน และลูกจ้างเป็นอย่างดี เช่น จัดสวัสดิการเงินค่า�้ำมันเชื้อเพลิงหรือรถยนต์สนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วน จัดหาอุปกรณ์ในการทำงาน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ห้องใหม่ๆ ที่มีหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) ความเร็วสูงมาใช้งาน เพื่อให้พนักงานและลูกจ้าง เกิด

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อการให้บริการประชาชนในท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วีรชัย สารเลิศ (2551 : 81) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของพนักงานส่วนท้องถิ่น ที่ปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความพึงพอใจของพนักงานส่วนท้องถิ่น ที่ปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น โดยรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ด้านเงินเดือน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางตัวสุด ได้แก่ ข้อ 2 เงินเดือนของท่านมีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่ได้รับผิดชอบ ข้อ 3 เงินเดือนของท่านพอเพียงกับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และ ข้อ 1 เงินเดือนของท่านมีความเหมาะสมกับตำแหน่งงานของท่าน สำหรืองานเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้ยอมรับในเงินเดือนที่ได้รับจากหน่วยงาน เช่น เงินเดือนที่ได้รับ มีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3.2 ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางตัวสุด ได้แก่ ข้อ 2 ได้รับการศึกษา อบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ข้อ 1 หน่วยงานจัดให้ ผู้มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน มาให้คำแนะนำนำเทคนิคการปฏิบัติงานใหม่ๆ เสนอ และข้อ 3 มีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานนอกสถานที่เป็นประจำ สำหรืองานเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้รับโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต จากหน่วยงาน เช่น ได้รับการศึกษา อบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญในงานที่ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจากเทศบาล เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3.3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางตัวสุด ได้แก่ ข้อ 2 เพื่อนร่วมงานให้การช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเมื่อท่านเกิดปัญหา ข้อ 3 บุคคลในหน่วยงานมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เช่น มีความรักใคร่ สามัคคี ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ และ ข้อ 1 ผู้บังคับบัญชาสามารถให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงานกับท่านได้ สำหรืองานเนื่องจาก

พนักงานและลูกจ้าง ได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน เช่น เมื่อเกิดปัญหา ขณะปฏิบัติงาน ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ได้ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3.4 ด้านนโยบายและการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 1 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการบริหารงานมีความชัดเจน ข้อ 2 ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับของหน่วยงานมีความชัดเจนและเหมาะสมในการอธิบายแนวทางปฏิบัติ และ ข้อ 3 หน่วยงานมีระบบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม สาเหตุอาจเนื่องจากพนักงานและลูกจ้าง ได้ยอมรับนโยบาย การบริหารงานของหน่วยงาน เช่น ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับของเทศบาล มีความชัดเจนและเหมาะสม สามารถอธิบายเป็นแนวทางปฏิบัติได้ ตลอดทั้งเทศบาล มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน อย่างชัดเจน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3.5 ด้านสภาพการทำงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 3 มีการจัดสัดส่วนเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม ข้อ 2 อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในสำนักงานมีความครบถ้วน และ ข้อ 1 สถานที่ทำงานของท่าน สะอาดไม่มีมลภาวะ สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้ยอมรับสภาพในการทำงานของหน่วยงาน เช่น เทศบาล มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในสำนักงาน ครบถ้วน พอสมควร เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3.6 ด้านความมั่นคงในงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 การปฏิบัติงานของท่านมีความมั่นคง ข้อ 1 การโยกข้ายาน้ำหนาดเวลา ที่แน่นอน (จะไม่ถูกโยกข้ายานกว่าจะมีความประ伤ค์) และ ข้อ 3 มีความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตามคำสั่งหรือระเบียบข้อบังคับ สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้ยอมรับความมั่นคงจากการที่ปฏิบัติในหน่วยงาน เช่น การปฏิบัติงานในเทศบาล มีความมั่นคง สามารถเป็นกำลังหลักให้แก่ครอบครัวได้ เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3.7 ด้านวิธีการปักกรองของผู้บังคับบัญชา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 3 การมอบหมายภารกิจหน้าที่ทำได้เหมาะสมและตรงกับความรู้ความสามารถของท่าน ข้อ 2 การปักกรองบังคับบัญชาของผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานมีความยุติธรรม และ ข้อ 1 มีการแบ่งสายการบังคับบัญชาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้ยอมรับวิธีการปักกรองของผู้บังคับบัญชา จากหน่วยงาน เช่น การปักกรองของผู้บังคับบัญชา มีความยุติธรรม เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

3.8 ด้านประโยชน์เกื้อกูล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.36 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปทางต่ำสุด ได้แก่ ข้อ 2 หน่วยงานจัดสวัสดิการเงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หรือรถยนต์สนับสนุนในการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วน ข้อ 1 หน่วยงานจัดสวัสดิการด้านค่าเช่าบ้านหรือที่พักอาศัยและค่ารักษายาบาลอย่างครบถ้วน และ ข้อ 3 หน่วยงานจัดสวัสดิการเงินตอบแทนค่าปฏิบัติงานล่วงเวลาอย่างครบถ้วน สาเหตุอาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้าง ได้ยอมรับประโยชน์เกื้อกูล จากหน่วยงาน เช่น เทศบาล ได้จัดสวัสดิการ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงหรือรถยนต์สนับสนุนในการปฏิบัติงาน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงได้รับความพึงพอใจจากพนักงานและลูกจ้างในระดับมาก

4. จากผลการวิเคราะห์เบรี่ยงเทียนคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโโคกครึ อำเภอ Yangtada จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรากฏดังนี้

4.1 ผลการเบรี่ยงเทียน เพศ กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโโคกครึ อำเภอ Yangtada จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาปรากฏ เช่นนี้ อาจเนื่องจากพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโโคกครึที่มีเพศแตกต่างกัน เช่น เทศบาลหญิง ถึงแม้เพศจะแตกต่างกัน แต่ปัจจุบัน เทศบาลตำบลโโคกครึ ได้มีนโยบายในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน เพื่อให้พนักงานทุกเพศ ได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และได้รับคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมกัน ใกล้เคียงกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าเป็นเพศใด เช่น ด้านความสำเร็จของงาน พบว่า เมื่อมีปัญหา การปฏิบัติงานเกิดขึ้น ไม่ว่าเพศชายหรือหญิงก็ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่จาก

ผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการได้รับการยอมรับ พบว่า ทั้งเพศชาย เพศหญิง ก็ได้รับ การยอมรับในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน และด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน พบว่า ทุกเพศก็ได้รับโอกาสก้าวหน้าในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ พนักงานที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีความแตกต่าง กัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนร อ่อนรชชา (2546 : 60) "ได้ศึกษา ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการเปรียบเทียบ พบว่า พนักงาน ที่มีเพศแตกต่างกัน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน"

4.2 ผลการเปรียบเทียบ อายุ กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็นราย ด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาปรากฏ เช่นนี้ อาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรีที่มีอายุแตกต่างกัน เช่น อายุ 21- 30 ปี อายุ 31-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป ถึงแม้อายุจะแตกต่างกัน แต่ปัจจุบัน เทศบาลตำบล โภกศรี ได้มีนโยบายในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมความพึงพอใจที่มีผลต่อการ ปฏิบัติงาน ของพนักงานและลูกจ้าง เพื่อให้พนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน ได้รับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงาน และได้รับคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมกัน ใกล้เคียงกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าจะมี อายุท่าไฉ เชน ด้านความสำเร็จของงาน พบว่า เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติงานเกิดขึ้น ไม่ว่า พนักงานจะมีอายุเท่าใด ก็ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียม กัน ด้านการได้รับการยอมรับ พบว่า พนักงานทุกกลุ่มอายุ ได้รับการยอมรับในการปฏิบัติงาน อย่างเท่าเทียมกัน และด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน พบว่า พนักงานทุกกลุ่มอายุ ได้รับ โอกาสก้าวหน้าในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุ ให้ พนักงานที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ วุฒิศักดิ์ สมการ (2547 : 78) "ได้ศึกษา ความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อ การปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยฟึง อำเภอห้วยฟึง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผล การเปรียบเทียบ พบว่า บุคลากรที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ ของพนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยฟึง ไม่แตกต่างกัน"

4.3 ผลการเปรียบเทียบ รายได้ กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็น

รายค้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาปรากฏ เช่นนี้ อาจเนื่องจากพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคทรีที่มีรายได้แตกต่างกัน เช่น รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท และรายได้ต่อเดือน 10,000 บาท ขึ้นไป ถึงแม้รายได้จะแตกต่าง กัน แต่ปัจจุบัน เทศบาลตำบลโภคทรี ได้มีนโยบายในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริม ความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน เพื่อให้พนักงานที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่าง กัน ได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และได้รับคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมกัน ใกล้เคียงกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าจะมีรายได้เท่าใด เช่น ด้านความสำเร็จของงาน พนว่า เมื่อมีปัญหา การปฏิบัติงานเกิดขึ้น ไม่ว่าพนักงานจะมีรายได้เท่าใด ก็ได้รับคำ แนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ จากผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการ ได้รับการยอมรับ พนว่า พนักงานที่มีรายได้ แตกต่างกัน ก็ได้รับการยอมรับในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน และด้านโอกาสก้าวหน้า ในการทำงาน พนว่า พนักงานที่มีรายได้แตกต่างกัน ก็ได้รับโอกาสก้าวหน้าในการทำงานอย่าง เท่าเทียมกัน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ พนักงานที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคทรี ข้อ ago ยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไสกณ ภูโภคสูง (2548 : 82 - 83) ได้ศึกษา ความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล เมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ผลการเปรียบเทียบ พนว่า พนักงานที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาล ไม่แตกต่างกัน

4.4 ผลการเปรียบเทียบ ระดับการศึกษา กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคทรี ข้างบนยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พนว่า โดยรวมและ เป็นรายค้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษา ปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบล โภคทรีที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน เช่น ระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับการศึกษาปริญญาตรี ขึ้นไป ถึงแม้ระดับการศึกษา จะแตกต่างกัน แต่ปัจจุบัน เทศบาลตำบล โภคทรี ได้มีนโยบายใน การพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน เพื่อให้ พนักงานที่มีระดับการศึกษา แตกต่างกัน ได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และได้รับ คุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมกัน ใกล้เคียงกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าจะจบการศึกษาระดับใด เช่น ด้านความสำเร็จของงาน พนว่า เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติงานเกิดขึ้น ไม่ว่าพนักงานจะจบ การศึกษาระดับใด ก็ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการ ได้รับการยอมรับ พนว่า พนักงานที่มีการศึกษาแตกต่างกัน ก็ได้รับการยอมรับใน

การปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน และด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ที่ได้รับโอกาสก้าวหน้าในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภកศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญเลิศ นันทสอน (2550 : 66 - 67) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของพนักงานเทศบาลเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร ที่มีต่อ การปฏิบัติหน้าที่ในการทำงาน ผลการเปรียบเทียบ พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจของพนักงานที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

4.5 ผลการเปรียบเทียบ สถานภาพ กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษา ปรากฏชี้แจงว่า อาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรีที่มีสถานภาพ แตกต่างกัน เช่น สถานภาพสมรส โสด และสถานภาพสมรส สมรส (รวมทั้งหย่าร้างหรือแยกกันอยู่) ถึงแม้ สถานภาพสมรส จะแตกต่างกัน แต่ปัจจุบัน เทศบาลตำบลโภกศรี ได้มีนโยบายในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน เพื่อให้พนักงานที่มี สถานภาพ แตกต่างกัน ได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และได้รับคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียม กัน ใกล้เคียงกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าจะมีสถานภาพเท่าไร เช่น ด้านความสำเร็จของงาน พบว่า เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติงานเกิดขึ้น ไม่ว่าพนักงานจะมีสถานภาพ เช่น โสดหรือสมรสแล้ว ก็ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการได้รับ การยอมรับ พบว่า พนักงานที่มีสถานภาพแตกต่างกัน ที่ได้รับการยอมรับในการปฏิบัติงาน อย่างเท่าเทียมกัน และด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน พบว่า พนักงานที่มีสถานภาพแตกต่าง กัน ที่ได้รับโอกาสก้าวหน้าในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะ เป็นสาเหตุให้ พนักงานที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีความแตกต่าง กัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รชนี ไตรพันธ์ (2550 : 82) ได้ศึกษา ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลในจังหวัดหนองคาย ผลการเปรียบเทียบ พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีสถานภาพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

4.6 ผลการเปรียบเทียบ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน กับความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า โดยรวมแล้วเป็นรายค้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการศึกษาปรากฏชี้ว่า อาจเนื่องจาก พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภកศรีที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เช่น ระยะเวลาการปฏิบัติงานไม่เกิน 4 ปีระยะเวลาการปฏิบัติงาน 5-8 ปี และระยะเวลาการปฏิบัติงาน 9 ปีขึ้นไป ถึงแม้ระยะเวลาการปฏิบัติงานจะแตกต่างกัน แต่ปัจจุบัน เทศบาลตำบลโภกศรี ได้มีนโยบายในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมความพึงพอใจที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของพนักงาน เพื่อให้พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน และได้รับคุณภาพชีวิตที่เท่าเทียมกัน ใกล้เคียงกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติว่าจะมีระยะเวลาการปฏิบัติงานเท่าใด เช่น ด้านความสำเร็จของงาน พบว่า เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติงานเกิดขึ้น ไม่ว่าพนักงานจะมีระยะเวลาการปฏิบัติงานเท่าใด ก็ได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่จากผู้บังคับบัญชาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านการได้รับการยอมรับ พบว่า พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ก็ได้รับการยอมรับในการปฏิบัติงานอย่างเท่าเทียมกัน และด้านโอกาสก้าวหน้าในการทำงาน พบว่า พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ก็ได้รับโอกาสก้าวหน้าในการทำงานอย่างเท่าเทียมกัน เป็นต้น จากเหตุผลดังกล่าว จึงน่าจะเป็นสาเหตุให้ พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรชา บุญวิทัย (2550 : 88) ได้ศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลเพราวนอน อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการเปรียบเทียบ พบว่า พนักงานที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน

5. ผลกระทบวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน (กระตุ้น) กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

พบว่า ปัจจัยภายใน (กระตุ้น) มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้า ทั้งนี้อาจเนื่องจาก การปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของเทศบาลโภกศรี ในการให้บริการประชาชน ตามบทบาทหน้าที่ เช่น การให้บริการงานทะเบียนรายถูร

การให้บริการสาธารณูปโภคเรื่องน้ำและที่ดิน การให้บริการเก็บขยะตามหมู่บ้านหรือชุมชนในเขตเทศบาลนั้น ปัจจัยภายใน (ระบบทุน) ย่อมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี เช่น ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ พบว่า ใน การปฏิบัติงานนั้น พนักงานและลูกจ้าง ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชาและประชาชน ด้านความรับผิดชอบในการทำงาน พบว่า พนักงานทุกคน ที่มีความรับผิดชอบในตำแหน่ง หน้าที่ของตน เช่น พนักงานเก็บขยะ ที่มีความรับผิดชอบในการเก็บขยะตามหมู่บ้าน ทุกวัน จนได้รับความยอมรับนับถือจากทุกคน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในการทำงาน เป็นเด่น ดังนั้น เมื่อปัจจัยภายใน (หรือปัจจัยระบบทุน) ได้รับการตอบสนองแล้ว ที่จะส่งผลต่อ การปฏิบัติงาน และเกิดผลงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ปัจจัยภายในมีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

6. จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก (ค้ำจุน) กับความพึง พοิในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอทางตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์

พบว่า ปัจจัยภายนอก (ค้ำจุน) มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจใน การปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภอทางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านเงินเดือน ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้า ในอนาคต ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสภาพการทำงาน ด้านความมั่นคงในงาน ด้านวิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา และด้าน ประโยชน์เกื้อภูมิ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง ของเทศบาลตำบล โภกศรี ในการให้บริการประชาชน ตามบทบาทหน้าที่นั้น ปัจจัยภายนอก (ปัจจัยค้ำจุน) ย่อมมี ความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี เช่น ด้านเงินเดือน พบว่า ในการปฏิบัติงานนี้ พนักงานทุกคนก็ต้องได้รับเงินเดือนตาม ตำแหน่ง หน้าที่ และวุฒิการศึกษา เพื่อนำเงินเดือนที่ได้รับในแต่ละเดือน มาช่วยเหลือจุนเจือ ครอบครัว ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน พบว่า ในเทศบาลตำบล โภกศรี มีจำนวนบุคลากร ไม่นัก พนักงานทำงานด้วยกันทุกวัน เมื่อไรมีปัญหาใน การปฏิบัติงานเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาตามสายงาน ก็จะความช่วยเหลือ ชี้แนะในการปฏิบัติงาน เป็นเด่น ดังนั้น ปัจจัยภายนอกไม่ว่าจะเป็น นโยบายการบริหาร การมีส่วนร่วมในการกำหนด โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานหรือผู้บังคับบัญชา จึงมี ความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการศึกษา ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออยุธยา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออยุธยา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีความพึงพอใจมากที่ได้ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถและความตั้งใจ ปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายมีความเหมาะสมกับตำแหน่งที่รับผิดชอบ และการที่มีอิสระในการตัดสินเมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานมีความชัดเจน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี จะต้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการและส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น ส่วนการจัดสวัสดิการด้านต่างๆ ให้พนักงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างทั่วถึง และการจัดค่าตอบแทนพิเศษในการปฏิบัติงานนอกเหนือเวลาราชการ เช่น เงินค่าล่วงเวลาเงินเบี้ยเลี้ยง เงินค่าน้ำมันเชื้อเพลิง พบว่ามีความพึงพอใจน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งให้เห็นว่าในการจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี จะต้องคำนึงถึงการตั้งงบประมาณเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าวให้มากขึ้น เพื่อให้พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลต่อความพึงพอใจและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

1.2 ผลการศึกษาระดับแรงกระตุ้นกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออยุธยา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีความพึงพอใจด้านความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับนับถือ และลักษณะงานที่ปฏิบัติมากไปทางด้านความล้ำดัน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี จะต้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ และส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น ส่วนด้านความก้าวหน้า มีความพึงพอใจในระดับปานกลางซึ่งต่ำที่สุดของระดับแรงกระตุ้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี จะต้องส่งเสริมพนักงานและลูกจ้าง ที่มีความประพฤติดี มีความรู้ความสามารถ โดยปรับปรุงในเรื่องการพิจารณาให้เลื่อนขั้นเงินเดือนให้มีความเสมอภาคและเป็นธรรมที่สุด พนักงานจึงทั่วไป เห็นควรส่งเสริมให้ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานข้างตามภารกิจ ส่วนพนักงานข้างภารกิจ เห็นควรดำเนินการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาลต่อไป ในส่วนการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี ควรส่งเสริมให้

พนักงานเทศบาลได้เลื่อนระดับที่สูงขึ้นตามกรอบระยะเวลาที่ระบุนัยน์ กฏหมายกำหนด โดยไม่ใช้อำนาจหน้าที่ส่วนตัวหรือผลประโยชน์อื่นใดมาประกอบในการพิจารณา

1.3 ผลการศึกษา ระดับแรงค้าจุน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านวิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหาร มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับสูงสุดไปหาต่ำสุดซึ่งจะเห็นได้ว่าสภาพความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ในสำนักงานเทศบาลตำบลโภกศรี เป็นไปในทางที่ดี เป็นสิ่งที่ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี จะต้องใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการและส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น ส่วนด้านเงินเดือน ด้านประโยชน์เกื้อกูล ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต พบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับสูงสุดไปหาต่ำสุด ซึ่งมีความพึงพอใจต่ำที่สุดของระดับแรงค้าจุน ในด้านเงินเดือน ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี ควรบรรจุแต่งตั้งบุคลากรให้เหมาะสมกับตำแหน่งงานและปริมาณงานที่ได้รับเพื่อให้บุคลากรได้เงินเดือนตามระดับการศึกษา ในส่วนเรื่องค่าใช้จ่ายส่วนตัว ผู้บริหารควรมีนโยบายส่งเสริมการดำรงชีวิตแบบพอเพียง เช่น การประหยัด ไม่ใช้จ่ายในสิ่งที่ฟุ่มเฟือย หรือไม่จำเป็น ลด ละ เลิกอ่อนายบุญ ส่งเสริมให้มีการออมในหน่วยงาน เช่น ร้านค้าสวัสดิการ เป็นต้น เพื่อแก้ไขปัญหาเงินเดือนไม่เพียงพอ กับการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ด้านประโยชน์เกื้อกูล ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี ควรมีนโยบายในการก่อสร้างบ้านพักอาศัยของพนักงานเทศบาล เพื่อประหยัดงบประมาณของเทศบาลที่ต้องจ่ายเป็นค่าเช่าบ้านให้แก่พนักงานเทศบาล และจะทำให้เป็นการช่วยเหลือพนักงานเทศบาลที่บรรจุแต่งตั้งใหม่ ที่ไม่สามารถใช้สิทธิเมิกค่าเช่าบ้าน ได้มีที่พักอาศัยโดยไม่ต้องเสียค่าเช่าเอง ส่วนการปฏิบัติราชการนักเวลา ผู้บริหารจะต้องเบิกจ่ายเงินตอบแทนล่วงเวลาตามที่ระบุนัยน์ กฏหมายกำหนดให้แก่พนักงานและลูกจ้างเทศบาล ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภกศรี ควรตั้งงบประมาณในการส่งบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนการศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มเติมความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญ ที่จะทำให้พนักงานและลูกจ้างเทศบาล ได้ใช้ในการที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคตต่อไป

1.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภกศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการบริหารงานที่ผ่านมาผู้บริหารเทศบาลตำบล

โภคศรี ได้บริหารงานโดยให้ความเสมอภาคแก่บุคลากรทุกคน ทำให้ทุกคนมีความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภคศรี จึงสมควรให้เป็นแนวทางในการบริหารต่อไป

1.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน (ระยะตื้น) กับ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัจจัยภายใน (ระยะตื้น) ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้าน การได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ และด้าน ความก้าวหน้า มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภคศรี จึงควรสร้างระดับแรงกระตุ้นในด้านต่างๆ โดย การให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เมื่อพนักงานและลูกจ้างได้รับการตอบสนอง ความต้องการแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลถึงประสิทธิภาพ การทำงานก่อให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานต่อไป

1.6 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอก (คำชี้แจง) กับ

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัจจัยภายนอก (คำชี้แจง) ได้แก่ ด้านเงินเดือน ด้านโอกาสที่จะได้รับ ความก้าวหน้าในอนาคต ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านนโยบาย และการบริหาร ด้านสภาพการทำงาน ด้านความมั่นคงในงาน ด้านวิธีการปกครองของ ผู้บังคับบัญชา และ ด้านประโยชน์เกื้อภูมิ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลตำบลโภคศรี จึงควรสร้างระดับแรง คำชี้แจงในด้านต่างๆ โดยการให้ความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เมื่อพนักงานและ ลูกจ้างได้รับการตอบสนองความต้องการแล้ว ก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลถึงประสิทธิภาพการทำงานก่อให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 ควรศึกษาและเปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโภคศรี อำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เปรียบเทียบกับความพึง พพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลอื่น ๆ ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี

ขนาดใกล้เคียงกัน เพื่อให้เห็นข้อเปรียบเทียบที่ชัดเจน และนำข้อดีอย มาปรับปรุงแก้ไข เพื่อทำให้พนักงานและลูกจ้าง ได้รับความพึงพอใจสูงสุด อันจะส่งผลต่อการให้บริการประชาชนในท้องถิ่นเกิดประสิทธิภาพสูงสุดด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY